

ZIMNÍ ŠKOLY PRO PĚSTITELE CUKROVKY V ČECHÁCH

Uplynulou kampaň 2024/2025 ve společnosti Tereos TTD, a. s., považují za vydařenou, a to i v porovnání s víceletými výsledky. Byla zpracována surovina z rekordní výměry na rekordní množství cukru v rekordně dlouhé kampani. Průměrný výnos standardní (16%) řepy 77 t·ha⁻¹ patří mezi nadprůměrné. Na zimních školách TTD, které probíhaly na čtyřech lokalitách rajonu, to konstatoval agronomický ředitel společnosti Ing. Karel Chalupný. Spolu s generálním ředitelem Ing. Martinem Kolářem, Ph. D., a představiteli SPC Čech na akci hodnotili výsledky kampaně a situaci na trhu s cukrem. Ředitel Kolář seznámil účastníky se situací cukerního sektoru EU: odhad produkce cukru byl snížen na 17 mil. t, očekává se zvýšení spotřeby cukru i v důsledku jeho nízké ceny. Výrobci pokračují v exportu s cílem normalizovat situaci na trhu, plán vyvézt 1,8 mil. t cukru by měl do září 2025 vrátit zásoby komodity na 1,7 mil. t. Dovoz do EU se zpomaluje, očekává se pokles produkce v kampani 2025/2026. Ve výsledku by uvedené faktory měly působit na růst ceny cukru, což je důvodem k optimismu. Nepříznivě, především v našem regionu, působí dovozy cukru z Ukrajiny, znepokojení vzbuzuje i smlouva se státy sdružení Mercosur. Skupina Agrana omezuje produkci cukru, což vzbuzuje obavy z dalších kroků, které se dotknou i Česka.

Odbornou část zimních škol zahajovala prezentace výsledků pokusů Řepečského institutu pro Řepečskou komisi při Tereos TTD. Účastníky s nimi seznámila Ing. Klára Pavlů, Ph. D., s Ing. Jaromírem Chocholeou, CSc. V pokusech ŘI řeší řadu témat (moření, jamí škůdci, virové žloutenky, herbicidy, fungicidní ochrana, cerkosporióza...), podrobnosti jsou dostupné na internetu či v tisku.

Doc. Ing. Kateřina Hamouzová, Ph. D., (ČZU) s Ing. Josefem Suchánkem (KWS) se ve svém referátu zaměřili na udržitelnost ALS herbicidů v osevním postupu s cukrovou řepou. S rozšířením Conviso Smart technologie v cukrovce i obdobných technologií v dalších plodinách osevního postupu dochází ke vzniku ALS rezistentních plevelných řep i dvouděložných plevelů. Doc. Hamouzová připomněla hlavní zásady, které mají pěstitelé dodržovat, aby problémům s rezistencí k ALS čelili. Ing. Martin Dědina, Ph. D., z Národního centra zemědělského a potravinářského výzkumu (Výzkumný ústav zemědělské techniky) uzavřel blok přednášek tématem emisí skleníkových plynů (uhlíkovou stopou) a carbon farmingem spojeným s pěstováním cukrové řepy. Význam uhlíkové stopy výrobků bude narůstat, jedná se o celosvětový trend, a je potřeba, aby producenti byli na tuto skutečnost připraveni. Přesný reporting může uspořít významné prostředky. Pomocí nám mohou být i zkušenosti z Francie, která má v této problematice náskok.



Ze zimní školy v Dobrovici 3. 3. 2025: Ing. Karel Chalupný, Ing. Otakar Šašek, Ing. Martin Kolář, Ph. D.; Ing. Klára Pavlů, Ph. D.; doc. Ing. Kateřina Hamouzová, Ph. D.; Ing. Martin Dědina, Ph. D.

Cukr se v Hrušovanech vyráběl již od roku 1851, současný závod byl nejmladším u nás, zkušebně byl uveden do provozu v kampani 1970. Od roku 1994 byl vlastněn rakouskou společností Agrana. V roce 2023/2024 dosáhly Moravskoslezské cukrovary, s. r. o., tržeb téměř 2,5 mld. Kč, zisk činil 128 mil. Kč. Agrana uzavírá i svůj cukrovar v Leopoldsdorfu u Vídně (Moravské pole), v Rakousku tak zůstane v provozu jen cukrovar Tulln na Dunaji. Podle společnosti by v uzavřených cukrovarech byla další produkce v důsledku stoupajících výrobních nákladů, vzrůstajícího tlaku konkurence vlivem snižování spotřeby cukru v EU, uvolňování trhu (Mercosur a Ukrajina) a regulatorních předpisů ekonomicky neúnosná.

Konec kampaně v Olomouckém kraji

Cukrovarnická kampaň v době uzávěrky minulého čísla ještě ve třech cukrovarech Olomouckého kraje – Litovli, Prosenicích a Vrbátkách – probíhala. V prosenickém cukrovaru zpracovali během 172 dnů trvající kampaně 440 451 t řepy, kampaň zde skončila 21. 2. 2025 (tedy dříve, než jsme v minulém čísle předpokládali). Litovelská cukrovarna ukončila zpracování řepy 7. 3. (dovárku 10. 3.), ve 180 dnů dlouhé kampani zde bylo zpracováno 447 580 t řepy. Poslední ukončil zpracování 11. 3. (dovárku 13. 3.) cukrovar ve Vrbátkách, kampaň zde trvala 189 dnů, zpracovali v ní 371 856 t cukrové řepy. Celková délka kampaně v ČR byla o dva dny delší.

Rakousko – Agrana

Společnost Agrana stanovila výměru řepy v Rakousku pro rok 2025 na 28 tis. ha (z toho 700 ha biořepy). V porovnání s 43 400 ha v roce 2024 se jedná o dramatický pokles (i v důsledku uzavření cukrovaru Leopoldsdorf). V kampani 2025/2026 Agrana plánuje vyrobit 270 tis. t cukru (v nynější vyrobila 410 tis. t).

OPRAVA

V minulém čísle má být správně v grafu na straně 89 (obr. 4.) oranžově označen rok 2020 a modře rok 2021. V článku na straně 110 mají dvojice sloupců v obr. 7. zleva zastupovat ročníky 2019, 2020 a 2021.

Za chyby se omlouváme.

Články s grafy bez chyb jsou dostupné na našem webu.